

for Udførelsen af offentlige og beneficerede Sager.

(Lovforslaget findes i Tillæg A).

Lovforslagetfattes under Forhandling.

Ogenbøll. Det foreliggende Lovforslag er jo, hvad der ogsaa er udtalt i Motiverne, egentlig en Konsekvens af Sagsførerloven. En af Grundene til Lovforslagets Fremkomst er at søge i den Ubillighed, at Sagsførerne ved Overretterne og ved Højesteret kun under visse Betingelser faae Salær for Udførelsen af offentlige og beneficerede Sager, eller rettere sagt, at de under visse Forhold ikke faae Salær, en Ubillighed, som naabenbart bør hæves, men derhos gaar Forslaget ogsaa ud fra, at Grunden til, at de af Kongen bestiftede Procuratorer tidligere vare forpligtede til at paatage sig offentlige Sager for en Betaling, der ikke svarede til det udførte Arbejde, den Grund nemlig, at de fik Erstatning gennem det Monopol, de havde til at møde i Retten, tilbøds er bortfaldet ved Sagsførerloven, hvorefter jo Sagsførernes Antal efterhaanden er blevet eller bliver uindskrænket. Jeg kan derfor i enhver Henseende samstemme i, at Lovforslaget er fremkommet, men skal dog tillade mig et Par Bemærkninger om nogle Punkter, som have vaakt nogen Tvivl hos mig i Forslaget, saaledes som det foreligger. Det er navnlig Forslagets § 1, som forekommer mig noget tvivlsomt paa et Par Steder. Naar man læser det første Punktum, hvori der siges: „Enhver Sagsfører, der bestikkes til at udføre en offentlig Sag eller nogen Del af en saadan eller til, enten i en Domsag eller med Hensyn til enkelte, i eller uden Forbindelse med en saadan staaende Retshandlinger, at bistaa en Part, hvem fri Proces er tiltaet, tilkommer der, forsaavidt han findes at have udført det ham paahvilende Hver forsvorligt, ved alle over- og underordnede Retter et efter hans Arbejde afpasset Salær uden Hensyn til Sagens Udfald,“ saa er Meningen med denne Udtalelse, naar man sammenholder den med Motiverne, ikke den, at der skal gives Sagsføreren et samlet Salær for alt det Arbejde, som han har udført f. Ex. under en Domsag, men det maa fortaas saaledes, at der kan tilkjendes ham et særskilt Salær for enkelte Retshandlinger. Herimod kan der i og for sig ikke være Noget at indvende, men jeg tror dog, at der under visse Forhold kan være Tvivl tilstede, og denne Tvivl sørges, naar man sammenholder dette med det andet Punktum, hvori det siges, at Salærets Størrelse skal isølge Sagsføreren's Paastand bestemmes af Retten, saasnart hans Hverv er endt. Nu vil jeg f. Ex. nævne det Tilfælde, at en Sagsfører er bestikket til at optage et Thingsvidnet under en Hovedsag i en anden Jurisdiktion; han har da, saaledes som det staar her, Ret til at forlange sit Salær bestemt, saasnart som Thingsvidnet er optaget.

Jeg tror, det er tvivlsomt, om det gaar an at træffe en saadan Bestemmelse; thi affet fra, at Dommeren i Hovedsagen naturligvis er den, der bedst kan overskue Forholdene og det Arbejde, som den Paagældende har havt, saa vil det dog se underligt ud, at Dommeren ved den Ret, hvor Thingsvidnet er blevet optaget, skal indlade sig paa strax ved en Kjendelse at fastsætte en saadan Betaling. Jeg tror, at der i Lovforslaget lægges noget formegen Bøgt paa den yderligere Udbetaling eller Fastsættelse af Salær. Det ser man haabe her og i § 2, hvor der staar, at en Sagsfører er „berettiget til at faae det ham tilkjendte Salær udbetalt af det Offentlige umiddelbart efter, at hans Hverv er tilendebragt“. Naar vi her gaar ind paa at vederlægge Sagsførerne for deres Arbejde, saaledes som det bør betales, saa tror jeg nok, at man kan slaa sig til Laals med at lade Udbetalingsmaaderne være saaledes, som de hidtil have været. Det vil jo ikke saa sjældent kunne volde nogen Konfusion, f. Ex. naar — hvad jeg udtalte før — forskellige Dommere skulle fastsætte Salæret for de forskellige under samme Sag henhørende Retshandlinger, men endog affet derfra skjønner jeg ikke rettere, end at hvor der er Tale om Domsager, bør Salæret for den bestiftede, den offentlige Sagsfører fastsættes under Et for alle de Retshandlinger, han har at foretage. Dette er ikke klart efter § 1, saaledes som den nu er affattet, og naar man efterser Motiverne, navnlig paa 2den Spalte af 3die Side, saa vil det være Thing se, at Lovforslagets Tanke er den, at medens man hidtil for den bestiftede Sagsfører ved Dom har fastsat et Salær, der ogsaa skulde være Ukvivalent for det efter Dommen muliggjorte følgende Arbejde — nemlig med Hensyn til Guds- og Skjønssager —, er det Lovforslagets Mening, at nu skal det ved Dom fastsætte Salær kun gjælde for Arbejdet indtil Dommens Afgjælse, hvorimod der skal fastsættes et særskilt Salær for Guds- og Skjønssager. Det er ikke saa afgjort, at dette er heldigt. Dette Spørgsmaal staar noget i Forbindelse med Spørgsmaalet om Sagsførernes Bestikelse. Jeg maa bekende mit Ukjendskab i den Henseende, men det har ikke været mig muligt at faae klart oplyst — maaske den høitærede Justitsminister vil hjælpe mig i den Henseende —, hvorvidt et Beneficium rækker. Naar en Mand har faaet Beneficium til fri Proces i en Sag, er det mig ikke klart, om dette Beneficium da ogsaa gjælder efter Dommen for efterfølgende Guds- og Skjønssager. Jeg har aldrig i min egen Praxis havt det Tilfælde, og jeg tror ikke, at der er nogen almindelig Regel derfor. Jeg vil snarere tro, at det maa bero paa Beneficiets Indhold; min Opfattelse har hidtil været den, at Beneficium kun gjælder indtil Dommens Afgjælse. Er der for den Paagældende yderligere Retshandlinger at foretage, hvortil han fortjener